

మహాత్మర రథాక న్రమణిస్టు విష్వవార్ధక జేడేలు

సిపిఎ(ఎం-ఎల్) కేంద్రకమటి ఆధ్వర్యాన

అక్షోబర్ సాంఘికిస్టు విష్వవ తతవార్థకోత్సవం సందర్భంగా

7-11-2017న విజయవాడలో ఏడర్‌బ్ర్యాన్ - బహిరంగం

నవంబరు 7 - క్రామిక, పీడిత, అణగారిన ప్రజలందరికి చిరస్మరణియైన రోజు. వంద సంపత్తురాల క్రితం రష్యాలో ప్రజలు లెనిన్, బోల్శివిక్ పారీల్ నాయకత్వాన దోషించి వర్గాల పాలనను కూలదోసి, సోషలిస్టు విష్వవ విజయవతాకను ఎగుర వేసినరోజు. అనాడు వివిధ దేశాలలో ఫ్ర్యాడల్ వర్గాల, వలసాధిపతుల, పెట్టుబడిదారుల నిరంకుశ పాలనల రథచక్రాల కింద నలిగిపోతున్న అశేష ప్రజల కళముందు ఎంతో ఉత్సేశకరమైన, ఆశాజనకమైన, సుందరమైన భవిష్యత్తును ఆవిష్కరించిన రోజు. దోషించి పీడనలకు గురువుతున్న కష్టజీవులు క్రామికవర్గ నాయకత్వాన ఏకమై, సంఘటితపడి విష్వవిస్తే దోషించి వ్యవస్థలు, దోషించివర్గాల పాలనలు పేకమేడల్లు నేలకూలక తప్పదనీ, క్రామిక రాజ్యాన్ని నెలకొల్పడున సాధ్యమనీ ఆచరణలో నిరూపించిన రోజు. అక్షోబర్ విష్వవంగా ప్రసిద్ధిగాంచిన రష్యా సోషలిస్టు విష్వవం-మార్పుకోనం, పురోగమనం కోసం మానవుడు సుదీర్ఘకాలంగా సాగిస్తూ వచ్చిన పోరాటం సాధించిన అధ్యాత్మమైన, విష్వవాత్మకమైన విజయం; ముందడుగు. మొత్తం ప్రపంచ వ్యాపితంగా క్రామిక ప్రజలు, రైతుంగం, పీడిత, అణగారిన ప్రజలు

1900-1917 మధ్యకాలంలో, రష్యాలో క్రామికవర్గం మొదట ఫ్ర్యాడల్ దోషించి పీడనలకు, జారిస్తు నిరంకుశ పాలనకు వ్యతిశేకంగా ప్రజాతంత్ర విష్వవానికి నాయకత్వం వహించింది. ఈ విష్వవంలో క్రామికలు, రైతుంగం, పీడిత జాతులు, అణగారిన ప్రజలు ఏకమయ్యారు. సంఘటితమయ్యారు. నిర్వంధాలు, అవరోధాలు, పెదారారుల మధ్య చిన్నాపీ, పెద్దాపీ అనేక పోరాటాలు చేశారు. కార్లిక పోరాటాల వెల్లువల్లోకి, రైతాంగ విష్వవ వెల్లువల్లోకి లక్షల, కోట్ల సంఖ్యలో ప్రజలు కదిలారు. 1905 విష్వవం ఓటమి నుండి పాతాలు నేర్చుకొన్నారు. కార్లికుల - కర్డకుల మధ్య మైత్రిని, ఐక్యతను మరింత దృఢతరం చేసుకొనడానికి క్రామికవర్గం ఎంతో ఒపికతో, పట్టుదలతో నిర్విరామక్షమి చేసింది; విజయం సాధించింది.

మొదటినుండి రష్యా విష్వవానికి లెనిన్ మార్గదర్శకత్వం, నాయకత్వం లభించాయి. ఇవి రష్యాలో ప్రజాతంత్ర, సోషలిస్టు విష్వవాల విజయానికి విశ్వస్తిని గ్యారంచీని సమకూర్చాయి. లెనిన్ మార్పిజాన్ని, విష్వవాల అనుభవాలను రష్యా పరిస్థితులకు, లక్షల, కోట్ల ప్రజల కార్యానికి ప్రజాతంత్ర విష్వవానికి తుదకంటా నాయకత్వం వహించ గలదనీ, సోషలిస్టు విష్వవం సాధించగలదనీ నొక్కి చెప్పాడు. అన్నిరకాల పెదధోరణలను త్రోసిపుచ్చుతూ, చిత్తపుద్ది, త్యాగశీలత, క్రమశిక్షణ, ప్రజల విష్వవశక్తిపట్ల అచంచల విశ్వాసం, అంకితభావం కలిగిన, అన్నిరకాల పరిస్థితుల్లో ప్రజలతో వుంటూ, ప్రజలకు నాయకత్వం వహించగల అసంఖ్యాక కేడర్లు, నాయకత్వ క్రేణులతో కూడిన కమ్యూనిస్టుపార్టీ - బోల్శివిక్ పారీ మాత్రమే విష్వవానికి నాయకత్వం వహించగలదని బోధించాడు. అలాంటి పారీని నిర్మించడానికి అహార్పిశలూ శ్రమించాడు. స్టోల్స్ అన్నిదశల్లోనూ లెనిన్కు అత్యంత సన్నిహితుడిగా వుంటూ నాయకత్వం వహించాడు.

మొదటి ప్రపంచ యుద్ధంలో ఒక సామ్రాజ్యవాద మురాతో చేతులు కలిపి రష్యా విష్వవాన్ని నాశనం చేయడానికి జారిస్తు పాలకులు పన్నిన కుట్టను లెనిన్ నాయకత్వాన రష్యా ప్రజలు భగ్గుం చేశారు. “సామ్రాజ్యవాద యుద్ధాన్ని వ్యతిరేకించండి; అంతర్యద్ధాన్ని తీవ్రతరం చేయండి” అన్న లెనిన్

పిలుపు రష్యా ప్రజలకు రణన్మాదమైంది; దోషించి పాలకులకు మృత్యుగంటగా పనిచేసింది. రష్యాలో పెల్లుబడికిన విష్వవ కెరటాలు కోట్లాది క్రామికలు, రైతుల, సైనికుల, అణగారిన ప్రజల విష్వవ మహావెల్లువగా ఎగసి దోషించి పాలకులను ముంచెత్తాయి. సోషలిస్టు విష్వవ విజయవతాకం రష్యా అంతటా ఎగుర వేయబడింది.

రష్యాలో సోషలిస్టు విష్వవం, మార్పిజం ఆచరణలో సాధించిన గొప్ప విజయం. ఈ విజయం మార్పిజాన్ని, కమ్యూనిస్టు పారీని, క్రామికవర్గ కర్తవ్యాలను ప్రపంచంలోని సలుమాలలకూ తీసుకొని వెల్లింది. ఈ కర్తవ్యంకోసం ఉత్సేజపరిచింది. చైనాలో, భారతదేశంలో కమ్యూనిస్టు పారీలు ఈ వెలుగులోనే ఉనికిలోకి వచ్చాయి; వాటి కార్యకలాపాలు విస్తరించాయి.

రష్యాలో క్రామికరాజ్యం లెనిన్, స్టోల్స్ కాలంలో దోషించి వ్యవస్థలకు పూర్తిగా భిన్నమైన నూతన విధానాలను ప్రవేశపెట్టింది; అమలు జరిపింది. ఒక మనిషిని మరొక మనిషి, ఒక జాతిని మరొక జాతి దోచుకొనే పడ్డతి రద్దు చేయబడింది. ఆకలి, శ్రమదోషి, అసమానసతలు, వలసవాదం, సామ్రాజ్యవాదం, దురాక్రమణ, జోక్యందారీ, యుద్ధ విధానాలు తీర్చుర్చించబడ్డాయి. సోషలిస్టు రష్యా స్నాతంత్ర్యం, విముక్తికోసం జాతులు సాగించే పోరాటాలకు, ప్రజావిష్వవాలకు నమ్మకమైన మిత్రుడిగా నిలిచింది. సోషలిస్టు రష్యా అందించిన సంఘీభావం, ముద్దతు - చైనాతోసహ విష్వవ దేశాలో విష్వవాలు నిలదొక్కొనడానికి, పురోగమించడానికి, విజయం సాధించడానికి ఎంతగానో దోహదపడ్డాయి.

స్వయంగా తీవ్రమైన ఆర్థిక సంక్షేపభంగాలో కూరుకొనిపోయి, దోషించి పాటాల పంపకం కోసం సామ్రాజ్యవాద దేశాలు రెండు గ్రూపులగా విడిపోయి కాట్లాడుకొంటున్న సమయంలో సోషలిస్టు రష్యా మెర్గేన ఆర్థిక, రాజకీయ స్థితిలో పురోగమించింది. రెండు ప్రపంచ యుద్ధాలంలో సోషలిస్టు రష్యాను నాశనం చేయడానికి, యుద్ధ ఫలితాలను తమకు అనుకూలంగా మలుచుకొనడానికి సామ్రాజ్యవాదులు పన్నిన కుట్టను మమ్మిచేయడంలో, జర్మనీ పోసిజాన్ని చావుదెబ్బతిసీ, సామ్రాజ్యవాదాన్ని తీవ్రంగా బలహీనపరచడంలో సోషలిస్టు రష్యా నిర్వహించిన పాత్ర అసాధారణమైనది; చరిత్రాత్మకమైనది.

మానవ పురోగమనాన్ని కొన్ని దశా

ఆధ్రికాతీరీ ఇంయు ఎణిజ్యు ఒప్పండాలు

వెలనొట్రమ్ దిస్ట్రిక్ట్ నోట్ నాలు

యూరోపియన్ యూనియన్(ఇయు)కు ఆధ్రికా దేశాలలో స్వేచ్ఛా వాణిజ్య ఒప్పందాలున్నాయి. వీటి స్థానంలో ఆర్థిక భాగస్యామ్య ఒప్పందాలను (ఇప్పివీ) ఇయు చేసుకుంటున్నది. ప్రపంచ వాణిజ్య సంస్థ నిబంధనలకు అనుగుణంగా లేనండున స్వేచ్ఛా వాణిజ్య స్థానంలో ఆర్థిక భాగస్యామ్య ఒప్పందాలను చేసుకుంటున్నట్లు చెబుతున్నది. కానీ ఇదొక సాకు మాత్రమే. యూరపు గుత్తపెట్టబడిదారుల కొరకు ఒకే నిబంధనలు గల మార్కెట్సును స్థాపించటమే వీటి లక్ష్యం. వీటివల్ల ఆధ్రికా దేశాలలో వ్యవర్తించు పెరుగుతుందనీ, ఉపాధి అవకాశాలు పెరుగుతాయనీ, సాంకేతికపరిజ్ఞాన బదలాయింపు సాధ్యపడుతుండని ఇయు నమ్మబలుకు తున్నది. కానీ వాస్తవంలో యూరోపు ఒప్పందాల కొరకు అధ్రికా దేశాల ముద్దిసుకులనూ ఖినిజాలనూ కార్బోకాగా తరలించుకుపోయేందుకూ, వినియోగ సరుకులను ఈ దేశాలలో కుమ్మరించేందుకే ఇప్పిలు రూపొందించబడ్డాయి.

ఇటీవల ముందుకొచ్చిన ఇతర ప్రాంతియ ఆర్థిక ఒప్పందాల లాగానే, ఇయు కొన్ని ఆధ్రికా దేశాలను కలిపి ఒకే ఒప్పందాన్ని చేసుకుంటున్నది. ఇయు ఆధ్రికా దేశాలను అరు గ్రూపులగా విభజించి ఇప్పిలు చేసుకుంటున్నది. అవి: పశ్చిమ ఆధ్రికా, మద్యాధ్రికా, తూర్పు దక్షిణ ఆధ్రికా, తూర్పు ఆధ్రికా కమ్మూనిటీ, దక్షిణాధ్రికా అభివృద్ధి కమ్మూనిటీ.

ఈ ఒప్పందాలకు మొదట బలయ్యిది రైతాంగమే. ఆధ్రికాలోనీ రైతాంగంలో 90 శాతం చిన్న కమతాల రైతులే. వారి ఆధీనంలో 15 శాతం సాగుభామి వుంది. కాగా ఆధ్రికా విత్తన అవసరాలలో 80 శాతం ఈ చిన్న రైతుల నుండి తీరుతున్నది. ఈ రైతాంగం సాగుచేస్తున్న పంటలు స్థానిక జనాభా అపోర అవసరాలను తీరుతున్నది. వారు ఇతర దేశాలకు ఎగుమతి చేయగలిగింది చాలా తక్కువ.

ఇప్పిలు ఒప్పందాలు ఆధ్రికా ఆహారభద్రతను దెబ్బతిస్తాయి. ఈ ఒప్పందాలతో ఆధ్రికా దేశాలలోకి వచ్చే వ్యవసాయ వాణిజ్య కంపెనీలు యూరపుకు ఎగుమతి చేయటం కోసం పంటలు వేస్తాయి. తూర్పు ఆధ్రికా కమ్మూనిటీ (ఇప్పివీ) ఇయు చేసుకున్న ఇప్పితో వచ్చిన యూరపు కంపెనీలు ఎగుమతికిసం వాణిజ్యపంటలు (అరబీ, అనాస, కొకోవా, బీ, కాఫీ) సాగునే చేపట్టాయి. దీనితో భామి, నీరు, రైతాంగానికి అందకుండాపోయాయి.

తూర్పు ఆధ్రికాలో వీచోరియా సరస్వతి ప్రపంచంలో రెండవ అతిపెద్ద మంచినీసి సరస్వతి. దీనిలోని చేపలు తూర్పు ఆధ్రికా ప్రజలకు పొష్టికాహోరంగా వుండేవి. ఇప్పిల తర్వాత వీరికి చేపలు అందబాటులో లేకుండా పోయాయి. యూరపు కంపెనీ ఈ చేపలను ఎగుమతి చేస్తుంది. చేపలను పుద్దిచేసే ప్రమంలో వదలివేసిన ముక్కలు మాత్రమే ఇక్కడి ప్రజలకు లభ్యమౌతున్నాయి.

ఇప్పిలు ఆధ్రికా దేశాల చిన్న పరిక్రమలు, వ్యవసాయానికి రక్షణ కల్పించినట్లు కన్నిస్తాయి. లోతుగా చూస్తే అది బూటకమని తేలుతుంది. ఉదా : తూర్పు ఆధ్రికాతో ఒప్పందంలో మొక్కలోను పిండి దిగుమతిపై 50 శాతం సుంకం విధించవచ్చునని వుంది. ఆ పిండి నుండి తయారయ్యా స్టార్ట్పై ఎలాంటి సుంకము వెయ్యారాదు. అలాగే బంగాళాదుంపలై సుంకం వేయవచ్చు. దానినుండి వచ్చే ఉత్సుక్కలై సుంకం వెయ్యారాదు. వాస్తవంలో ఇవి దిగుమతి జిరిగి దేశియ పంటలు తగిపోతున్నాయి.

యూరపు దేశాలలో మార్కెట్సు విస్తరణ స్థంభించి పోయినందున వ్యవసాయ బహుళజాతి కంపెనీలు బేయర్, సింజెంటా, యూనీవర్ హైర్ తమ విత్తనాలు, ఎరువులు, పురుగుమందులు, జన్మమార్పిది విత్తనాలు అమ్ముకునేందుకు ఆధ్రికా దేశాలలోకి ప్రవేశిస్తున్నాయి.

ఇప్పిలు ఒప్పందాలు ఆధ్రికా ఆహారభద్రతను దెబ్బతిస్తాయి. ఈ ఒప్పందాలతో ఆధ్రికా దేశాలలోకి వచ్చే వ్యవసాయ వాణిజ్య కంపెనీలు యూరపుకు ఎగుమతి చేయటం కోసం పంటలు వేస్తాయి. తూర్పు ఆధ్రికా కమ్మూనిటీ (ఇప్పివీ) ఇయు చేసుకున్న ఇప్పితో వచ్చిన యూరపు కంపెనీలు ఎగుమతికిసం వాణిజ్యపంటలు (అరబీ, అనాస, కొకోవా, బీ, కాఫీ) సాగునే చేపట్టాయి. దీనితో భామి, నీరు, రైతాంగానికి అందకుండాపోయాయి.

తూర్పు ఆధ్రికా దేశాలలో వీచోరియా సరస్వతి ప్రపంచంలో రెండవ అతిపెద్ద మంచినీసి సరస్వతి. దీనిలోని చేపలు తూర్పు ఆధ్రికా ప్రజలకు పొష్టికాహోరంగా వుండేవి. ఇప్పిల తర్వాత వీరికి చేపలు అందబాటులో లేకుండా చేపలను ఎగుమతి చేయటం కోసం ప్రకటించింది.

ఇప్పిలు ప్రకారం ఈ సరుకులపై ఆధ్రికా దేశాలు సుంకాలను దాచా లేకుండా చేయాలి. ఈ ఒప్పందాలు జరుగుతుండగా, రాబీయే ఐదేళ్లలో తన వాణిజ్యం రెస్ట్రింపు అపుతుండని, దానికి ఆధ్రికా, భారత మార్కెట్లు అందబాటులోకి రావటమే కారణమని సింజెంటా కంపెనీ ప్రకటించింది.

ఇప్పిలు ప్రకారం ఆధ్రికా దేశాలు రాగల 15 ఏళ్లలో 80 శాతం సరుకులపై సుంకాలను రద్దుచేయాలి.

ఇప్పిలు ముదిసెరుకులు, యంత్ర పరికరాలు కూడా వున్నాయి. దీనితో యూరపు నుండి దిగుమతుల పోటీ తట్టుకోలేక ఆధ్రికా రైతాంగం నష్టపోతారు. మత్తు రంగానికి దీన్ని విస్తరించటంతో తూర్పు ఆధ్రికా సముద్రతీర జలాలలో పెద్దవెతున చేపల వేటతో మత్తుసంపద తరిగిపోతున్నది. స్థానిక మత్తుకారులు ఉపాధి కోల్పేతున్నారు.

పాడి రంగం కూడా ప్రమాదంలో పడుతుంది. ఆధ్రికా రైతాంగం, యూరపు పాడి పరిక్రమ నుండి దిగుమతుల పోటీని తట్టుకోలేక పాడిపువుల పెంపకాన్ని మానెయ్యాల్సి స్థితి వెర్పుదుతుంది. గుడీలో మెల్లులాగా కెన్యా దేశం తన ఆరు లక్షల పాడిరైతులు దెబ్బతింటారని గుర్తించి, పాడి ఉత్సుక్లను సున్నిత సరుకుల జాబితాలో చేర్చింది. అంటే అవసరమను కుస్పుడు ఎంత సుంకమైనా వాటిపై విధంచచ్చు. నైజీరియా కూడా ఇలాగే చేసింది. ఒప్పందంలో వున్న తర్వాత ఇయు తెచ్చే వత్తిడినెంతకాలం ఈ దేశ ప్రభుత్వాలు తట్టుకొని నిలబడతాయి వేచిచూడాలి.

“మనమెక్కడ నిలచివున్నామో ఆక్కడ నుండి ఎక్కడకు చేరాలనుకుంటున్నామో దాన్నిబ్బట్టి ప్రణాళికలు రచించుకోవాలి. కాగా మనం ఒక పారిక్రమా దేశంగా నిలబడన్న అంశాన్నే ప్పట్టించుకోపటంలేదన్నదే ఆర్థిక భాగస్యామ్య ఒప్పందాలో సమస్యగా వుంది” (ప్రేసీరియా పరిక్రమల మంత్రి ఒక్కార్కు ఎనెలామా) నైజీరియా పాలకులకున్న జ్ఞానమన్నా భారత పాలకులకు వుంటుందా!

అర్సిజిపిలో లాగానే ఇయుతో ఆధ్రికా ఒప్పందాలలో కూడా భామి కొసుగోలులో విదేశీ పెట్టుబడిదారులకు దేశులతో సమస్యల్నాయి వుండం విధించన వ

“గ్రాధారణ వ్యక్తుల మధ్యనేను పెఱగాను”

ಅಲ್ಲೆದೂ ನುವರಾ ಮಾಟ್

ప్రత్యు : కాస్ట్రో 90వ జన్మదినం సందర్భంగా,
కాస్ట్రోకు, గువెరాకు వివాదాల గురించి,
మీ నాన్న సోవియటు యూనియన్‌ను
విమర్శించటం పంచి పలు అంశాలపై
పశ్చిమ దేశాల మీడియా చరిత్ర వక్రీకరణకు
పూనుకుంది. ఇలాంటి వక్రీకరణలను
మీరు, మేము అనేకసార్లు చూశాం. అయి
నప్పటికీ మీరు దినిషైన వ్యాఖ్యానిస్తారా;
పీటి గురించి ఎప్పుడైనా కాస్ట్రోతో
చచ్చించారా?

ప్రాణి : షైదల్ కాస్ట్రో, మా నాన్న మెక్సికోల్ కలిసారు. కూయిభా విష్వవంలో చేరేందుకు మా నాన్న ఒక పరతు పెట్టారు. కూయిభా విష్వవం విజయ వంతమై, తాను బ్రతికి వుంటో, తనకు నచ్చిన రీతిల్లో వెళతానని. విష్వవ విజయం తర్వాత కూయిభా సోపలిస్టు సమాజ నిర్మాణంలో నాన్న ముఖ్య నాయకుల్లో ఒకడిగా వున్నాడు. అయినకు ఆస్తమా వుంది. గిరిల్లాగా తను అనుభవాన్ని పంచుకోవటానికి, అమలుపరచడానికి తనకు కొద్దికాలమే మిగిలిందని భావించాడు. అర్జైంటీనాలో అవకాశాలెలా వున్నాయో చూశాడు. అప్పటికి చాలా తక్కువగా వున్నాయి. కాంగో విముక్తి ఉద్యమం నుంచి సహాయ మందించమని వచ్చిన లేఖను షైదల్ నాన్నకు చూపించారు. లుముంబా హత్య తర్వాత బెట్టియం సైన్యం తిరిగి అధిపత్యం పొందేందుకు పూను కోపటంతో అక్కడి పరిస్థితి కిష్పంగా వుంది. దానితో కూయిభా విష్వవం సహాయమందించాలన్న వత్తిడి ఆప్రికా నుండి వచ్చింది. అక్కడికి వెళ్లేందుకు మా నాన్న, ఒక బ్రిగేడు వాలంటీర్లు ఎంతో ఆనంద పడ్డారు. నాన్న బయట కన్సించటం ఆగిపోగానే షైదల్కూ చే కూ వివాదాలంటూ ఇందాక మీరన్న ప్రచారాలు సాగాయి.

ఈ అంచాన్ని నేను పైడల్తో ప్రస్తావించాను.
“మీకూ నాన్నకూ మధ్య వున్నాయింటున్న వివాదాల
గురించి చెప్పండంకుల్” అని అడిగాను. ఆయన
పెద్దగా నవ్వి వారిద్దరి మధ్యపున్న ఒక వివాదం
గురించి చెప్పారు. అప్పుడు వాళ్లిద్దరు మెక్కికోలో
జైల్లో వున్నారు. తమ రాజకీయాల గురించి మెక్కికో
అధికారులకు చెప్పవద్దని పైడల్ అందరితోనూ
చెప్పారు. “మీ నాన్నేం చేశాడో తెలుసా. తానే
కమ్మాన్నిస్సునని చెప్పకోవటంతో పాటు, స్థావిన్
వృత్తిత్వం గురించి వాళ్లతో చర్చించాడు. దీనితో
మమ్మల్నందరినీ వదలిపెట్టి, సోచియటు
కమ్మాన్నిస్సిని మీ నాన్న ఒకడినే జైల్లో అట్టిపెట్టారు”.
మరి పైడల్ ఏం చేశాడు? నాన్నకు మద్దతుగా
నిలిచి, ఆయనను వదలిపెడితే తప్ప తాను
బయలుకు వెళ్లిదిలేదని పటుపట్టాడు. పైడల్ ఇలా
అన్నాడు: “అదే నేను చేయగలిగింది. ప్రాణం
పోయినాసరే రాజకీయాల్లో అబద్ధమాడటం మీ
నాన్నకు చేతకాదని నాకర్చమెంది. ఎంతవాదించినా
ఆయన్ని ఒప్పించలేం”. వారి మధ్య వివాదాలు
ఇలాంటివే. వారికి ఒకే ఆదర్శం, ఒకే సూత్రం
వుండటంతో కలిసే పనిచేశారు.

ఆప్రికాలో పని ఎనిమిది నెలలు సాగింది. ఆ కాలంలో నాన్న, పైడల్ల మధ్య అన్ని విషయాలు చర్చించారనీ, వారికి క్యాబా నుండి హార్తి సహా మందిందని క్యాబా డాక్యుమెంట్లు చూపుతున్నాయి. 1965 అక్టోబరులో క్యాబా కమ్యూనిస్టు పార్టీ అధికారికంగా ఏర్పడింది. పార్టీ కేంద్రకమిటీ సభ్యులను ప్రకటించాల్సిన సమయంలో, క్యాబా విషపంలో ప్రముఖుడైన నాన్న ఎందుకులేరో ప్రజలకు వివరించటం పైడలకు కష్టమైంది. తప్పని సరై నాన్న వీడ్జోలు లేఖను చదివారు. కాగో నుండి వచ్చిన తర్వాత నాన్న ప్రేగ్ (బల్దీరియా)లో కొన్నాళ్ళనారు. అప్పిచీకే ప్రజలకు వీడ్జోలు చెప్పారు గనుక తిరిగి క్యాబా రాదలుచుకోల్దారు. అక్కడినుండే లాటిన్ అమెరికాకు సన్నాహోలు ప్రారంభించారు. అన్ని సన్నాహోలు క్యాబాలోనే బాగా చేయగలమని పైడల్ ఒప్పించటంతో రహస్యంగా క్యాబాకు తిరిగి వచ్చారు. ఒక రహస్య ప్రదేశంలో కొన్ని నెలలుండి కొలంబియా వేళ్ళందుకు మిగిలిన వారితో కవిసి

ఆలైదా గువరా మార్పి-లాటిన్ అమెరికా విష్ణువ నాయకుడు చేగువరా కుమార్తె, శిశు వైద్యరూలు, వైద్య అధ్యాపకురాలు, అలాగే వైకల్యం కలిగిన బాలల ప్రాథమిక పారశాలలో ఉపాధ్యాయురాలు. క్యాబా కమ్యూనిస్టు పార్టీ సభ్యురాలు. ప్రీలాన్జ్ జర్జులిస్టు రాన్ అగ్స్టేన్కు ఆమె బ్రస్పెన్ట్లో ఇచ్చిన ముఖాముఖి యుది. ‘మంట్లీ రివ్యూ’ పత్రిక నుండి అనువదించాము.

- సంపాదకుడు

అన్ని ఏర్పాట్లు చేసుకున్నారు. ఈ ఏర్పాట్ల అన్ని దశల్లో ప్రైడల్ పాలుపంచుకున్నారు.

ఈక విషయాన్ని పదేపదే లేవెన్నారు. బోలీవియాల్స్ చే గ్రాపుని పంటిగా పడలి వేశారస్సుది. గెరిల్లా యుద్ధాన్ని సైనిక యుద్ధంతో పోల్చురాదు. నిలద్రాక్షుపోవటానికి, అభివృద్ధి చెందటానికి గెరిల్లా దళం స్వతంత్రంగానూ, స్వయం పోషకంగానూ వుండాలి. అయితే బోలీవియా ప్రార్థితో సంబంధాలు దిగ్జిల్లాయి. వారితో సమాచార సంబంధాలు తెగిపోయాయి. వీలయినంతకాలం క్యాబాతో సంబంధాలు కొనసాగాయని చే రాసిన డెయిరి చూస్తే తెలుస్తుంది. అందులో క్యాబాకు బదులుగా మనీలా అన్న పదం చే వాడారు. ఆయన టైరీ, దానికి షైడర్ రాసిన ముందుమాట వాస్తవికంగా సాధ్యపదేదానికున్న పరిమితులను చెప్పాయి.

నాను కాంగోలో ప్రాసిన దైరీకి ముగింపు వలుకులు ప్రాసే సందర్భంగా పైడల్టతో నేను చర్చించాను. బొలీవియాకు వెళ్లి సన్నాహోలకు కూబాకు రమ్మని నాన్నను కోరుతూ పైడల్ రాసిన లేఖను ప్రచురించడానికి ఆయన ఒప్పుకున్నారు. వారి మధ్య విబేధాల గురించి చర్చిస్తున్నప్పుడు మాత్రాత్మాగా నామైప్ప చూసి “ఎందుకు నవ్వుతున్నావ” ని పైడల్ అడిగారు. “అంకుల్, నాను గురించి మాటల్లడే టప్పుడు ఆయన ఇంకా బ్రతికి వున్నట్టే వర్తమాన కాలంలో మీరు మాటల్లడుతున్నారు” అన్నాను. ఆయన గంభీర స్వరంతో “మీ నాను వున్నాదు నీకు తెలుసా” అన్నారు.

మా నాన్నను అభిమానించే వారందరికీ
ఆయన మానవీయ స్వభావం కూడా తెలియాలి.
ఒక మనిషిగా ఆయన సుస్నేతత్వం తెలియాలి.
పైడలతోనో, కృబున్ విప్పవంతోనో ఆయనకు
మాలిక విచ్ఛిధాలే వుండి వుంటే, తన భార్య, పిల్లల
భాద్యతనూ, వారికి చదువుచెప్పి, మంచిగా తీర్చిదిద్దే
పనిని వారి చేతిలోనే పెడతారని ఎవరైనా వూహించ
గలరా? వీరిద్దరి మధ్యన తీర్చ విచ్ఛిధాలున్నాయని
ఎవరైనా ఎలా నమ్మగలుగుతారు? దీనంత బుద్ధి
తక్కువ పనుండదు. అయితే ఇలాంటి వక్షికరణల
వైనుకుపు సెదాంతిక ఉద్దేశ్యాలము మనం

కృష్ణాకు మద్దతుగా నిలవండి. దానిపి
పరిశీతులపై తీర్పు యివ్వకండి. విష్ణవక్రమాన్ని
జాబాబిస్తాం. మేము తప్పులకు అతీతులంకాదు. చ
చుట్టివేతకు వ్యుతిలేకంగా పోరాదాలి. దానినెత్తివే
సమాజమార్పు కొరకు ప్రజల మద్దతు పొందటం
వ్యవహరిసు మార్చే దిగుగా వామపక్షం పురోగించి
మూడవ ప్రపంచ ప్రజలు లేకుండా మీరే సాధి
నిజమైన ఎక్కుతను సాధిధ్వాం.

గమనించాలి. ఎందుకంటే నానా చెత్తను మనపై కుమ్మరిస్తున్న ప్రపంచంలో మనం జీవిస్తున్నాం.

అల్లీర్జీలో నాను చేసిన ప్రసిద్ధ ఉపయోగసంలో
ఆనాటి జాతీయ విమానానోద్యమాలకు తగినంత
మద్దతు ఇష్టవ్యాపారమైన సోషలిస్టు సోచియటు
యూనియన్సు విమర్శించారు. వలసాధిపత్యం
నుంచి బయటపడుతున్న ప్రతి దేశమూ సామ్రాజ్యవాది
వాదానికి పునాదిగా వుండదనీ, అలా సామ్రాజ్యవాద
అధిపత్యానికి బయటపడున్నంతపరకూ, వాటికి
సోషలిస్టు ఆశయం వున్నా, లేకపోయినా జాతీయ
విముక్తి ఉద్యమాలకు మద్దతు నందించి తీరాలనీ
అయిన వివరించారు. ఆనాడు కూబా నాయకత్వాన్ని
కున్న విశ్వాసానికి పూర్తి అనుగుణంగా నాన్న
ఉపయోగసం వుందనీ, ఆ విశ్వాసాలను మేమప్పుడూ
రహస్యంగా వుంచలేదనీ ప్రైడర్ చెప్పారు.

ప్రశ్న : మీ అమ్మ చెగువెరా అధ్యయన కేంద్రాన్ని నిర్వహిస్తున్నారు. మీ నాన్న చరిత్రకు చెందిన దాక్ష్యమెంట్లు అక్కడున్నాయి. మీ సోదరుడి సహకారంతో అనేక చారిత్రక ప్రాధాన్యతగల దాక్ష్యమెంట్లను ప్రచురణకోసం అమె సిద్ధం చేశారు. అమెకిప్పుడు 80 విశ్లు దాటాయి. ఎలా వున్నారావిడ? మరికొన్ని దాక్ష్యమెంట్లు వస్తాయా?

జవాబు : అమ్మ ఇప్పటికీ చురుకుగానే వుంది. స్వయంగా కారు నడుపుకుంటూ ప్రతిరోజు కేంద్రానికి వెళుతున్నది. ఓషణ్సుర్, ఓషణ్ ప్రెస్లతో కలిసి 16 పుస్తకాలు ప్రచురించాము. అనేక పుస్తకాలలో నాన్న గురించిన రిపోర్టులు కూడా వున్నాయి. ఇవన్నీ చే జీవితంలో ఈనాడికీ ప్రాసంగికత కలిగి వున్నవే.

ప్రశ్న: ఎన్నాంబిలో పర్వతాలలో గెరిల్లా యుద్ధం సాగుతున్నప్పుడు మీ తల్లిదంప్రయలు కలిశారు. చే వెళ్లిన తర్వాత పైడల్ మీ రెండవ తండ్రి అయ్యారు. కూచొ విష్వవ్ర ప్రముఖులలో ఇంకెవరివడ్డ మీరు పెరిగారు. సిలియా సాంఘచ్జ్, విల్మా ఎప్పిష్.

పెర్మాండేజ్ వంటి అసాధారణ మహిళ
లున్నారు. వారి గురించి ఏమైనా
చెప్పగలరా?

జవాబు : నా చిన్నతనంలో నా తల్లే ప్రముఖ వ్యక్తి. విష్వవిజయం తర్వాత కృష్ణా మహిళా సమాఖ్యలో పనిచేసేవారు. అక్కడే సిలియా, విల్యూ, ప్లైడిన్, మెల్ల్యూలు కూడా వుండేవారు. చిన్నతనంనుండి నేను వీరందరి మధ్య పెరిగాను. వీరందరనీ ఆంటీలుగానే చూశాను.

సిలియా బలమైన వ్యక్తిత్వం గలది. ఎప్పుడూ నిష్టాక్రికంగానే వుండేది. ఆవిడకు పిల్లల్లేరు. మా పిన్ని జర్జలిస్టు. రోజుల కొద్దీ ప్రయాణంతో వుంటే, పిన్ని కూతురును ఆవిడే పెంచింది. మా చదువులూ, రక్కణా అస్తీ చూసుకోవటంతోపాటు మేమందరం (అక్క చెల్లి, నేనూ) నిన్నిపొతంగా వుండేలా చూసేది. ఆ కాలపు తీపి జ్ఞాపకాలు చాలా వున్నాయి. నాన్న మరణవార్త తెలిసేటప్పటికి, మేమంతా ఒకే యంత్రాల్లో వుండేవాళ్లం. మా అమ్ము కిష్టమైన మొక్కజ్ఞాన్న జావ నా చేతికిచ్చి అమ్మగధిలో నీకోసం చూస్తున్నది వెళ్లమని సిలియా చెప్పింది. మరపురాని క్షణం అది. నా తండ్రి జికలేరిని విన్న క్షణమది. ఆ సమయాన్ని సిలియా నుంచి విడదీసి చూడలేను. అలా ఆమె వద్ద పెరిగాను.

విల్యా తన పిల్లలో ఒక దానిగానే నన్ను
చూసేది. ఆవిడ చిన్న కొడుకు రవుల్కు నేను అక్కనీ.
అటపాటలతో మేము కలిసే పెరిగాం. విల్యా అంటే
ఎంతిప్పమో, హైదీన్ అన్నా అంతే యిషట్టం. ఆవిడ
నిబద్ధత, నిశ్చయం, తక్షణ స్పందన నుండి
నేర్చుకున్నాను. హైదీ చిన్న కుటుంబం నుండి
వచ్చింది. స్కూలు విచ్చు తక్కువ. కానీ ఆశ్రూకర
స్థాయిలో జ్ఞానాన్ని, సంస్కృతాన్ని కలిగి వుండేది.
ఆ కాలంలో అత్యంత ధీశాలి ఆమె. ‘కాసాడిలాన్
అమెరికా’ అన్న సంస్కరించుటలో ఆవిధంగా లాటీన్
అమెరికాలోని మేధావులందరినీ సమీకరించటంలో
అదిష్టియ్యూనెన పాత్ర అమెది. అయితే మొంచాడు
దాడిలో ఆమెను, ఆమె తమ్ముడిని బంధించారు.
చిత్రపీంసలు పెట్టి ముక్కలుగా నరికిన అన్న శవాన్ని
చూపించారు. ఇది ఆమెపై చెరగని ముద్దవేసింది.
చాలా ఏళ్ల ఈ కష్టాన్ని దిగమింగి ధీరులాలిగానే
వుంది. ఇక భరించలేని స్థితిలో జీవితానికి మగింపు
పలికింది.

మెల్లాతో కొన్నాళ్లు కలిసివున్నాను. ఆ సమయంలో మూడు ఖండాల సదస్యును ఆమె నిర్వహించింది. తరువాత వియత్తుంకు రాయబారిగా వెళ్లింది. జీవితాంతం పరకూ విష్టవానికి కట్టబడిన చాలా సున్నితతల్లు, తెలివిగల, చురుకైన మహిళ.

ఈ అసాధారణ మహిళల మధ్య నేను పెరిగాను.
కూడా ప్రజలకు గల బలాన్ని, మృదుతాన్ని,
దయార్ద్రతనూ, సంఖీభావాన్ని వీరినుండి తెలుసు
కోగలం. ఇది నాకు ఒక చక్కని అవకాశం. వారు
మాకు బోధించి మమ్మలను మంచి మనషులుగా
చేసింది. ప్రజలనెలా గౌరవించాలో, వారికి ఎలా
కట్టబడి వుండాలో వీరు మనకు నేర్చుతారు. నాకు
తెలిసిన పరిపూర్ణ కూడా మహిళలు వీరు. ఈ
ప్రార్థనలు కొనుటకు దుర్దాయి.

ప్రశ్న ఇంతకుమాద న్నవయి అడగలద. వాయ
విష్టవూనికి స్థంభాలు. కృయాబా మహిళలకు మార్గదర్శులు.
పశ్చ : 2016 జూలైలో రాయబారుల ఏర్పాటును
కృయాబా - అమెరికా సంబంధాల
పునరుద్ధరణకు మొదటి అడుగుగా
చూస్తున్నారు. కృయాబాపై చుట్టివేత
ఆంక్కలకు సంబంధించి ఎలాంటి

మార్పులేదు. జరగచోయేదేమిటి?

జవాబు : గువాంటనామా ఆక్రమణ, చుట్టివేతు, సాగివేత వున్నంతకాలమూ సాధారణ సంబంధాలు ఏర్పడవు. అమెరికాకు సంబంధించినంతవరకూ విధానంలో మార్పేమీ లేదు. చుట్టివేత లక్ష్మైన క్యూబాలో సోషలిజస్‌న్ని నాశనం చేయటంలో వైఫల్యాన్ని అమెరికా అంగీకరించింది. కనుక “మరొకటిదో చెయ్యాలి” కాబట్టి “క్యూబా ప్రజల్ని ప్రభుత్వంనుండి మరింత స్విత్తంట్రులను చేయండి” అంటునారు. అమెరికా అనుకున్న చుట్టివేత చెయ్యి

లేకపోయింది గానీ చాలా నష్టాన్ని కలుగజేసింది. ప్రతి ఏదూ జిడిపిలో 10 శాతం నష్టాన్ని కలుగజేసిందని అంచనా. ఒక వైద్యురాలిగా దీని పర్యవసానాలు నాకు ప్రతిరోజు ఎదురుయ్యాయి.

మాకు ఇతర దేశాలనుండి కొనుగోలు చెయ్యాలిన వైద్య పరికరాలూ, మందులూ వున్నాయి. చుట్టివేత వల్ల వాటిని మాకెపరూ సరఫరా చేసేవారు కాదు. ఫలితంగా ఐదు దొంతర్ల మధ్యవర్తుల ద్వారా వాటిని కొనాల్చివేచ్చేది. అసలు థరే ఎక్కువుంటే, మధ్య దొంతర్లతో మరింత ఖరీదయ్యేవి. అయినా తగిన సమయానికి అందేవి కావు. కనుక నాసిరకం వాటితోనే సరిపెట్టుకోవాలి వచ్చేది. మా ఆస్పత్రిలో 11 ఏళ్ల అమ్మాయికి హైట్రోసెఫలి (తల ఉచ్చి పోవటం)కి 12 సార్లు శస్త్రచికిత్స చేయాలి వచ్చింది. మెదడుకు పెట్టిన ట్యూబులు నాసిరకానివి కావటంతో తరచూ మార్చాలి వచ్చేది.

చుట్టివేత మమ్ములను ప్రత్యామ్మాయాలు కొరకు వెతికేట్లు చేసింది. ఉదా॥సాగులో ఎరువులూ, చీడ మందులూ వాదేవాళ్లం కాదు. పరినాట్ల సమయంలో చిన్న చిన్న చేపలను వదిలివేవాళ్లం. అవి పాలం లోని పరాన్న భుక్కులను తినివేసేయి. అక్కరాస్త కోసం మేమనుసరించిన పద్ధతులు, చుట్టివేతను దాటి ఇతర దేశాలకు చేరి వదిలక్షలమందిని అక్కరాశ్యలను చేశాయి. దాదాపు 30 వేలమంది క్యాబా వైద్యులు ఆసియా, ఆఫ్రికా, లాటిన్ అమెరికా దేశాలలో పనిచేస్తున్నారు. ఇతర దేశాలకు చెందిన 84 వేలమంది వైద్యులిందికి క్యాబాలో శిక్షణ యిచ్చాం. చుట్టివేత లేకుండా వుంటే శాస్త్రజ్ఞానంలో మేమింకెంత అభివృద్ధి సాధించి వుండేవారమో. మానవాళికి ఇంకెంత సహాయపడి వుండేవారమో ఊహించుకోండి.

పశ్చ : క్యాబా ఔషధ పరిత్రమో?

జవాబు : మా ఔషధాలను మేమే తయారు చేసుకానేందుకు వీలయినంత ప్రయత్నం చేస్తున్నాం. అయినా కొన్ని ముద్దిసరుకులనూ, పరికరాలనూ విదేశాలనుండి కొనాల్చి వుంటుంది. అద్భుతపశాస్త్ర, అవసరమైన కొన్ని ముద్దిసరుకులను కొసటంలో ఒక స్థిరాశ్యాలందు సంస్థ మాకు సహాయం చేస్తోంది. వాటిని జాగ్రత్తగా వాడుకుంటున్నాం. ఉదా: ఇబూప్రాఫెన్సు అమెరికాలో 800 మిల్లిగ్రాముల దోసుగా ఇస్తారు. మేము తెలుసుకున్నదేమంటే వైద్యానికి 200 మి.గ్రా.ల దోసు సరిపోతుందని. దీనితో ఎక్కువ టాబ్టెట్లుచేసి క్యాబాకేకాక, వెనిజులా, బొలీవియా, నికరాగువా దేశాలకు కూడా సరఫరా చేయగలిగాము.

అయినా ఇంకా ఇఖ్యందులున్నాయి. కొన్ని సమయానికి అందవు. కొన్నిసార్లు ప్రపంచ మార్టెట్లలో కొనలేకపోతాము. చుట్టివేత చాలా సమస్యలు తెచ్చిపెడుతుంది. ఇటీవల వైద్య రంగంలో వచ్చిన 10 అమెరికాలో పేటంటు పొందాయి. అయినా పైడేల్ చెప్పినట్లు “ఒక బాలుడు క్యాబా ఆస్పత్రిలో చేరితే అతనికి అవసరమైన మందునించటం వైద్యుని బాధ్యత. దానికపసరమైతే స్పేతసోధం తలుపులు తట్టాల్చి వచ్చినా సరే, బాలుడికి మందు అందించాలి”. దీనికిసం చాలా ప్రమపడాలి. వివిధ దేశాలలోని సంఘీభావ ఉద్యమాలతో చుట్టివేతను కొంతమేరకు దాటగల్లుతున్నాం.

నేను పనిచేసే ఆస్పత్రిలో 8 నెలల పొం వుంది. అన్నవాహికలోని సిరలు వాచిపోయాయి. అవి నిరంతరం జీవ్హాహికలోకి రక్తం కారుస్తుంటాయి. దీనికి వాఢాల్ని ఔషధం అమెరికాలో పేటంటు అయింది. దానిని మాకమ్మందుకు ఏ కంపెనీ సిర్టిఫికేట్లు అందించాలి. అద్భుతము ఉపాయం నుండి క్యాబాకు వచ్చి పునరుపాయించాలి. పశ్చ : ఇది సేవారంగానికి పరిమితం. ఉత్సాగున్న దబ్బు

తీసుకోనిరాకరించారు. మేమూ తీసుకోవాలని పట్టుం. ఎందుకంటే అది డబ్బు సమస్యకాదు. చుట్టివేతవల్ల విర్మిన సమస్యలకు ఇతరులపై ఆధారపడుతాడన్నది మా విధానం. అందువల్ల శాస్త్రజ్ఞాన వృద్ధికి పాటుపడుతున్నాం. ఇతరులింకా పరిష్కరించజాలని సమస్యలకు పరిష్కారాలను పెతుకుతున్నాం.

పశ్చ : క్యాబాలో వైద్య పరిశోధన ఏ స్థితిలో పుంది? మీరు అలెర్జీలపై నిపుణులైన పిల్లల వైద్యురాలు. ఈ రంగంలో అభివృద్ధి జరిగిందా?

జవాబు : ఈ రంగంలో క్యాబాలో చాలా పరిశోధన జరిగింది. శరీర రోగిసోధక శాస్త్రమిది. దీనిలో అఱుస్యాయి పరిశోధనకేంద్రం వుంది. ప్రస్తుతానికి మేము మరణత్వకైన క్యాన్సరు, మధుమేహం, ఎయిస్ట్సులపై కేంద్రికించాం. ఇక అలెర్జీలకు సంబంధించి, క్షేత్రస్థాయి పరిశోధనమీద కేంద్రికించాము. వీటికి మందుల వాడకాన్ని తగ్గించటానికి, టీకాలను తయారుచేయుటానికి ప్రయత్నిస్తున్నాము. అలెర్జీలకు టీకాలు వైద్యురాలు. ఈ రంగంలో అభివృద్ధి జరిగిందా?

గ్రిఫీల విషయంలో అశాజనక కృషిచేశాము. గర్భం దాల్గానే, కుటుంబ వైద్యుదు తల్లితో మాట్లాడి అమెకున్న అలెర్జీలను తెలుసుకొని, వాటికి కారణమైన వాటిని దరిచేరుకుండా చూడమని, ఏ రకపు ఆపోరం తీసుకోకూడదో, దుమ్మువేరుకోకుండా ఎలా చూడాలో చెబుతాడు. అవిధంగా తల్లులనుండి పిల్లలకు అలెర్జీలు రాకుండా చూసే ప్రయత్నంలో వున్నాం. ఆస్తమా పిల్లలకు ఈత నేర్చుతున్నాము. అందువల్ల వారికి పిల్లికి ప్రయత్నిస్తున్నాము. అలెర్జీలకు టీకాలు బాగా పనిచేస్తున్నాయి. మాకున్న వాతావరణ పరిస్థితిలో 14 శాతం పిల్లలకు ఎల్లా వస్తున్నది గనుక ఈ రంగంలో విస్తుత పరిశోధనలు చేస్తున్నాము. చుట్టూ వున్న సముద్రంలోని వృక్షాల రకాలవల్ల, గాలిలో తేమ వల్ల పెరిగే ఫంగెసవల్ల అలెర్జీ లెక్కువ కనుక పిల్లిని నిరోధించే చర్యలపై కేంద్రికిస్తున్నాము.

పశ్చ : కమ్మువిస్టు పార్టీ ఏడవ మహాసభలో రపుల్కాస్టో ఒక చారిత్రక తరం మాగ్రదర్శకం యిస్టున్న చివరి మహాసభ యిదని, మీరు విషప్ప, సోషిలిజం పతాకాలును సూతన తరాలకు అందిస్తారనీ అన్నారు. దేశ నాయకత్వంలో నూతన తరం ఎక్కుమంది? యువ సభ్యులు ఎక్కువగా వుండాలని మహాసభ చెప్పిందికా?

జవాబు : పార్టీ సభ్యత్వానికి కనీస వయసు 30 ఏళ్లు. తానున్న రంగంలో అతని కృషి సభ్యత్వానికి ప్రాతిపదిక. ఆరంగంలోనిపారే అడుని ఎస్టుతుంబారు. మా పార్టీ ప్రజారీక పార్టీ కాదు. ఉత్తములనే ఎంచుకుంటుంది. విషప్పం నీరేశిత లక్ష్యాలు నుండి వైదొలగకుండా ప్రజాధికారాన్ని కాపాడటం పార్టీ విధి. పార్టీలోకి ఎక్కువమంది మహిళలను సమీకరించేదుకు కృషి జరుగుతున్నది. మహిళాలకు పురుషుడూ అస్తు కాదు; ఎవరు బాగా చేస్తారన్నదే పార్టీచేస్తున్నాం. అంశం వారికి పిల్లల వుంచాలి.

పశ్చ : ఇదేట్క్రిప్టం నూతన ఆర్థిక నమూనాను ప్రవేశపెట్టారు. దానితో 50 లక్ష ఉద్యోగాలు ప్రవేశీకరించబడాయి. ఈ కార్బ్రుకుం గురించి, దీనివల్ల తీరిగి పట్టబడిదారీ విధానంలోకి జారిపోయే ప్రమాదం గురించి చెబుతార

నిరుద్యోగం

ఎవరి లెక్కలు వారివే

బొంబాయి స్టాక్ ఎక్స్‌ఫెంజ్, సెంటర్ ఫర్ మానీటరింగ్ ఇండియన్ ఇకానమీ(సిఎంబి)లు కలిసి గత ఏడాదిగా నిరుద్యోగ గణాంకాలను సేకరిస్తున్నాయి. 25 రాష్ట్రాలలో కుటుంబ సర్వేలను ఐదు విడతలుగా చేపట్టాయి. ఈ సర్వేలు ఇక ముందు కూడా కొనసాగుతాయి. గ్రామీణ ప్రాంతాలలో, నగరాల వారీగానూ, విద్యుత్తలు, వయసు, లింగ ప్రాతిషికిన, శ్రావికుల సంఖ్య, శ్రమలో పాల్గొంటున్న రేటు, ఉద్యోగిత, నిరుద్యోగ వ్యక్తుల సంఖ్య నిరుద్యోగ శాంతం వంటి అంశాలలో గణాంకాలను విడుదల చేస్తున్నాయి. గత సర్వేలోనూ, ఇప్పటి సర్వేలోనూ ఈ అంశాలలో కన్నించిన తేడాలను కూడా పేర్కొంటున్నాయి. ఈ గణాంకాలను మరింత విసరించాలని భావిస్తున్నారు.

ప్రభుత్వ గణాంకాలకంటే ఇవి మెరుగ్గా ఉన్నప్పటికీ, వీటికి కూడా కొన్ని పరిమితులున్నాయి. ఉద్యోగం చేయాలని కోరుకుంటూ, దానికోసం ప్రయత్నాలు చేస్తూ ఇంకా ఉద్యోగం పొందని వారినే నిరుద్యోగులుగా లెక్కిస్తున్నాయి. అలాగే ఉద్యోగాన్ని కోరుకుంటూ దానికోసం ప్రయత్నాలు మానివేసిన వారిని నిరుద్యోగులుగా లెక్కించటంలేదు. అయితే విడిగా నమోదు చేస్తున్నాయి. వీరిద్దిని కిలిపి పెడ్ద నిరుద్యోగంగా పేర్కొని లెక్కిస్తున్నాయి.

పెద్దోట్ల రద్దుకు ముందు, రద్దు సమయంలో, రద్దు తర్వాత విడతలుగా సమాచార సేకరణ జరగటంతో ఈ గణాంకాలు ప్రాధాన్యతను పొందాయి. వీటిప్రకారం 14 ఏళ్ళ వయసుదాటిన వారి సంఖ్య 96 కోట్లు. వీరిలో శ్రమలో పాల్గొంటున్న వారి సంఖ్య 40 కోట్లకు పైగా వుంది.

నోట్ల రద్దుకు ముందు నిరుద్యోగ రేటు 8.3 శాతమంది. ఇది మధ్యలో తగ్గి, అక్షేటరు మొదటి వారాంతానికి 8.2 శాతానికి చేరింది. పట్టణాలు, నగరాలలో ఇది 9.2 శాతానికి చేరింది. పెడ్ద నిరుద్యోగం రేటు తిగి 15 శాతానికి చేరింది.

తన పాలనలో ఉద్యోగ కల్పన పెరిగిందంటూ నరేంద్రమౌడి ప్రకటనలు చేస్తున్నాడు. 2017 సంసారం-ప్రాంతికి మధ్యలో పాల్గొంటున్న వారి సంఖ్య 40.65 కోట్లనుండి 40.50 కోట్లకు తగ్గిపోయింది. అంటే ఆ నాలుగు నెలల్లో 15 లక్షల ఉద్యోగాలు పోయాయి. నోట్లరద్దు వల్ల ఆర్థిక వ్యవస్థ పుంజుకని ఉద్యోగాలు పెరుగుతాయిన్నది వట్టి మాటలని తేలిపోయింది. అయినా ప్రధాని ఉపాధిషేషి పథకం పసులను కిలిపి ఉద్యోగాలు పెరిగిస్తూ చెప్పుకున్నాడు. (అగస్టు 15 నాటి ఉపాధిసంలో)

నిరుద్యోగం పాలక పార్టీలకు ప్రచారాప్రమే. అమెరికాలోని విద్యావేత్తలనుదేశించి మాట్లాడుతూ రాహాల్గాంధీ ఈనాడు భారతదేశమెర్కూర్చులుగా విప్పాతి జరుగు సమయాన్ని నిరుద్యోగం అన్నాడు. నగటున రోజుకు 30వేల మంది ఉద్యోగాలుగా వస్తుండగా 450 మందికి మాత్రమే ఉద్యోగాలు లభిస్తున్నాయి. అయిన చెప్పుని అంశేమంటే రోజుకు 12,500 మంది ఉద్యోగాలు కోల్పోతున్నాని సియంబి లెక్కలు తెలుపుతున్నాయి.

ప్రభుత్వాధికారి మోహన్ దాస్ పార్టీ బిజిపి ప్రభుత్వం ఏడాదికి 55 లక్షల ఉద్యోగాలు సృష్టిస్తున్నదని ఒక టి.వి. ధానెల్లో మాట్లాడుతూ చెప్పాడు. దేశంలో కార్బ అమ్కాలను బట్టి, ఉద్యోగుల ప్రావిడెంటు ఘండులో చేరుతున్న వారి సంఖ్యను బట్టి ఆయన ఈ సంఖ్యను చెప్పాడట.

భారతదేశంలో దాదాపుగా 40 లక్షల కార్బులు, అటోలూ ఒక ఏడాదిలో అమ్ముదువుతున్నాయి. దీనిలో డ్రెపర్చగా, మెకానికల్కులుగా 25 లక్షలమందికి ఉద్యోగాలు వచ్చిపుంటాయిన్నది ఆయన అంచనా. మొట్టారు వాహనాల అమ్కాల్లో అధికభాగం పాతబిడిన వాహనాల బదులుగా కొంటున్నాయి. ఈ అమ్కాలు 25 లక్షల ఉద్యోగాలు సృష్టించాయనటం చాలా అతి అంచనా.

ఈక ప్రావిడెంట ఘండ సంస్కరణ. 2015-16 జిఫిఎస్‌లో 3.76 కోట్ల ఉద్యోగులు సభ్యులుగా వస్తున్నాయి. అంతకుమందు ఏడాదికి 27 లక్షలమంది పెరిగారు. వీరందరికి ఉద్యోగాలు వచ్చాయి గనుక ప్రావిడెంటు ఘండు చెల్లింపుదారులుగా చేరారున్నది పాయిగారి లెక్క అయితే ప్రావిడెంట ఘండ చందాదారుల సంఖ్యలో అనేక లొసుగులున్నాయి. ఉద్యోగం పోగానే భాతా మాసివేయకుండానే, తర్వాత మరో ఉద్యోగంలో చేసినప్పుడు, కొత్త యజమాని ఉద్యోగి పేరిట కొత్త భాతా తెరుస్తాడు. ఇలా ఒకరిపేరిట అనేక భాతాలుంటున్నాయి, అపరేట్ అవుతున్న భాతాలు

తగ్గుతున్నాయి, ఇలా పనిచేయని భాతాలలో వేలకోట్ల రూపాయలు పేరుకపోయాయని ఇప్పివ్హంగి నివేదికలే తెలుపుతున్నాయి.

ఇంతవరకూ తమ ఉద్యోగులకు భాతాలు తెరపని యజమానులు, ఇప్పుడు తెరిస్తే కొద్దిపాటి జిరిమానా విధించే పథకాన్ని 2016లో ప్రకటించింది. దీనితో 2017 జనపరి నుండి మార్చి పరకూ చందాదారుల సంఖ్య 3.8 కోట్లనుండి 4.8 కోట్లకు, అంటే కోట్ల పెరిగాయి. ఇవి కొత్త ఉద్యోగాలు కాదన్నది స్వప్తమే. తీవ్రమాతున్న నిరుద్యోగ సమస్యను తగ్గించి చూపటానికి, నిరుద్యోగులలో భ్రమలు కల్పించడానికి చేస్తున్న ప్రయత్నాల్ని వీటించింది. సిఎంబి గణాంకాలు 2017 జనపరి - ప్రార్థిల్ మధ్య 15 లక్షల ఉద్యోగాలు కోల్పోయించింది. తరువాత నుండి 10 వేల కోట్ల మధ్య 12,500ల ఉద్యోగాలు పోగానే నిరుద్యోగాలు పేపటమన్న సంఖ్య కొత్త ఉద్యోగాలు పోగానే నిరుద్యోగాలు చేపటమన్న సంఖ్య ఈ లక్షల ఆధారంగా చెప్పిందే.

కేంద్ర కార్బుకు గణాంకం కు నమూనాగా 2000 మంది నుండి సమాచారం సేకరించేది. ఈసారి ఆ సంఖ్యను 10 వేలకు పెంచింది. సిఎంబి గణాంకాలకు దగ్గరగానే దాని గణాంకాలూ వున్నాయి. నిరుద్యోగ సమస్య తీవ్రమాతున్నదని అది కూడా నిర్ధారించింది. అయినా గడ్డ నెక్కినవారు ఉద్యోగాల కల్పన తమ లక్ష్ముని ప్రయత్నమని చేపుకోవటం మానలేదు. నిరుద్యోగ సమస్యను పరిషురించేందుకూ పూనుకోరు. అది తమకు చేతకాదని వారికి బాగా తెలుసు. అందుకనే ఉపసుమ పథకాలనే ఉద్యోగాల కల్పనగా చూపేట్లయి ప్రయత్నమ భ్రమల పొలు చేస్తున్నాయి.

గ్రామీణ ఉపాధి పోమీ పథకానికి, మహిళల ప్రయత్నం సహయిత పంచాల వుంచితే, ఈ పథకాలను పాలించాలని అధికారులు చేస్తున్నాయి.

వీశ్వవిద్యాలు ప్రాంగణంలో వేధింపులకు గురిచేస్తున్నాయి వచ్చిన యివతులను వారిదే తప్పనుట్లు నిందించటం అధికారులకు పరిపాటి అవటంతో వేలాది యివతులను తమ నిరసన తెలుపులనికి పూనుకున్నాయి. ప్రాంగణంలో వీధి దీపిల్లా నిరుద్యోగులను పొందుట నిరుద్యోగులను విప్పాతించి చేస్తున్నాయి. నీరుద్యోగ సమస్యను విప్పాతించేందుకూ పూనుకోరు. అది కిలో ఉద్యోగాలు పొందుట నిరుద్యోగులను విప్పాతించి చేస్తున్నాయి. అయినా ప్రధాని ఉపాధిషేషి పథకం పసులను కిలిపి ఉద్యోగాల కల

ఈ-నామ్ విధానానికి వ్యతిరేకంగా నమ్మ రైతాంగం ఆందిరీతన

ఈ-నామ్ పద్ధతిలో మార్కెట్ యార్డుల్లో పంటల కొనుగోళ్ళు చేయవద్దని తెలాలి మార్కెట్ యార్డుల్లో రైతాంగ ఆందిశన ఉధృతరూపం దాఖ్లింది. యార్డుల్లో కార్బూక్సిలు స్థాంభించాయి.

తెలాలి డిజిన్లో అనేక ప్రాంతాల్లో నిమ్మ పంట సాగులో వుంది. కొల్లిపర, కొల్లురు, భట్టిపోలు మండలాల్లోని లంక గ్రామాల్లోనూ, తెలాలి మండలాల్లోని అంగలకుదురు, సంగం జాగ్రత్తమూడి, పరిసర ప్రాంతాల్లో నిమ్మపంటను రైతాంగం విస్తారంగా పండిస్తున్నారు. నిమ్మ వ్యాపారంలో తెలాలి మార్కెట్ కి ఎంతో ప్రాణస్తు వుంది. ఇష్టాస్తునుండి అనేక ప్రాంతాలకు నిమ్మకాయల ఎగుమతి జరుగుతూ వుంటుంది. నిమ్మకాయల గ్రేడింగ్లో నాసిగా వున్న వాటిని స్థానికంగా చిరు వ్యాపారులు కొనుగోలు చేసి, వాటి అమ్మకాల ద్వారా జీవనం స్థానిస్తున్నారు.

పంటల కొనుగోళ్ళు ఈ-నామ్ పద్ధతిలో జరపాలనే ప్రభుత్వ ఆదేశంలో భాగంగా 9-10-17 నుండి తెలాలి మార్కెట్ యార్డుల్లో ఈ పద్ధతిలోనే కొనుగోళ్ళు జరుగుతాయని అధికారులు ప్రకటించారు. అనేక మార్కెట్ యార్డుల్లో ఈ-నామ్ కొనుగోళ్ళు నష్టాయికంగా వుంటం, గుంటారు, దుగ్గిరాల మార్కెట్ యార్డుల్లో 32 రోజులుగా మిప్ర, ఘనుపు కొనుగోళ్ళు ఆగిపోవటంతో నిమ్మటైలు ఈ-నామ్ కొనుగోళ్ళను వ్యతిరేకించి పాతపద్ధతిని (వ్యాపారి, రైతు పశ్చారు అంగికారులోనే కొనుగోళ్ళు జరగానికి కోరారు. రైతుల విన్నపాలను తిరస్కరిస్తూ, ఉన్నతాధికారుల ఆదేశాల ప్రకారం ఈ-నామ్ పద్ధతిలోనే కొనుగోళ్ళు జరుగుతాయని యార్డు అధికారులు చెప్పటంతో, దాన్ని వ్యతిరేకిస్తూ 9-10-17న పెద్దసంబ్యులో రైతాంగం ఈ-నామ్ వద్ద పాత పద్ధతే కావాలంటూ యార్డు వద్దకు వచ్చారు. రైతుల నినాదాలతో యార్డు ప్రాంగణం మారువొగింది. ఆగ్రహంతోనున్న రైతాంగం గుంటారు-తెలాలి రహదారిపై చేరుకొని అక్కుడే కైయాయించారు. రోడ్స్కు అడ్డగా కొండరు పడుకొన్నారు. పెద్దవత్తున వాహనాలు నిలిచిపోయాయి. పోలీసు అధికారులు రంగప్రవేశం చేసి రైతాంగంతో మాటల్లాడి రాకపోకలకు సువకరించాలని కోరినా రైతాంగం దాన్ని తిరస్కరించారు. పోలీసులకు - రైతాంగ మధ్య వాగ్యావాడం తీప్పస్తూయలో జరిగింది. పరిస్థితి ఉద్రిక్తంగా మారటంతో, మార్కెట్ కమిటీ అధ్యక్షులు, కార్బూర్టర్ ర్యాఫ్రి ఉన్నతాధికారులను ఫోన్లో సంప్రదించి, యార్డు దుర్గుర్ ఉద్రిక్తిని విపరించగా, తాత్కాలికంగా రెండు రోజులు ఈ-నామ్ విధానం పశ్పటోయామని, మరలా ఈ-నామ్ విధానం పశ్పటోయే ప్రమాదం పుండిన నిమ్మ, టమటూ, కూరగాయలు, పండ్ల పంటల రైతులు మరింతగా నష్టపోతారు. నిల్చేయటం సమస్యగా మారి వ్యాపారి చెప్పిన ధరకే అమ్మక తప్పుడు. ఈ-నామ్ విధానం పశ్పటోయామని చేసిన విధానం పశ్పటోయే ప్రమాదంతో మధ్య పంటల కుటుంబాల మధ్య వ్యాపారి విధానాన్ని అంచనా వేసి ఎంతధర పలుకుతుందో.

విధాన దేశాలలో... (చివరి పేట సుండి)

మెక్సికో

సాట్రీల్స్లోని ఆంటానియో నారో అట్టానమన్ హంగేరియన్ విశ్వవిద్యాలయంలోని 720 మంది ఆచార్యులు 2017 ఫిబ్రవరి 16 నుండి సమ్మేళించారు. బోధనా సిబ్బందికి కల్పించే దైయ్, గ్రూప్, రుణాసేవల నిధికి కనీసం 7 కోట్ల 50 లక్షల పెనాలను కేటాయించాలన్న డిమాండ్సు తృణీకరించిన యాజమాన్య నిర్దయాన్ని నిరసిస్తూ వీరు సమ్మేళు దిగారు. సమ్మేళో చురుగ్గా పాల్గొంటున్న ఆచార్యులు, బోధనా సిబ్బంది దైర్జెన్యూనీకి దిగి, వారిని విశ్వవిద్యాలయ ప్రధాన ద్వారం వద్దకు చేరుకోకుండా నిరోధించే 'షెక్ గ్రూచ్లులను యూనివెర్సిటీ రెక్స్ట్ నియమించాడు.

కెన్యా

కెన్యా విశ్వవిద్యాలయ బోధనా సిబ్బంది 2017 ఫిబ్రవరి చివరివారం నుండి 3 వారాలకు ప్రైగా నిరవధిక సమ్మేళు చేశారు. 2013 నాటి ఉమ్మడి ఒప్పందం ప్రకారం తమ వేతనాలను పెంచాలని వీరు డిమాండ్ చేశారు.

ఇంగ్లాండ్

విల్స్‌డాన్, వెంబ్లీ క్యాంపస్లలోని వాయువ్య లండన్ కళాశాల అధ్యాపకులు 2017 ఫిబ్రవరి 23న సమ్మేళు చేపట్టారు. కార్బూక్సిల్ ప్రతిష్ఠితాల న్యాయమైన డిమాండ్కు మధ్యతుగా వీరు ఈ సమ్మేళే చేశారు.

డెర్మ్‌ప్రైర్లో ఉపాధ్యాయ సహాయకులు 2017 ఫిబ్రవరి 20న సమ్మేళే చేశారు. ఉపాధ్యాయ సహాయకుల న్యాయమైన డిమాండ్ వీరు సమ్మేళే చేపట్టారు. శలవుల కాలంలో తగ్గించే ఈ వేతనాల వలన దాదాపు 25 శాతం వేతనాలలో కోత విధించినట్లు అవుతుంది.

మెక్సికో

2017 మార్చి 16న కో-బ్యాచ్ డిగ్రీ కళాశాల అధ్యాపకులు, ఒప్పందం ప్రకారం తమ వేతనాలను 3.8 శాతం పెంచాలని, బకాయిపడిన సౌలభ్యాలను సమకూర్చాలని డిమాండ్ చేస్తూ సమ్మేళే చేశారు.

మ్యాజిలాండ్

ఆఫ్లాండ్ విశ్వవిద్యాలయ విద్యారంగ నిపుణులు 2017 మార్చి 16న తమ వేతనాల పెంచను డిమాండ్ చేస్తూ సమ్మేళే చేశారు.

సిర్వసితుల సీమ్స్టుల పీటిష్టురాసిక్ కమ్యూనిస్టు పాల్టీల ఆఫ్స్టర్ ట్రైంల మేటిధర్రా

విజయవాడ, 2017 అక్టోబర్ 16, 17 తేదీలు :

రాష్ట్రంలో తెలుగుదేశం పోలీటీ అధికారంలోకి వచ్చిరాపటంతోనే రాజుభాని నిర్మాణానికి మంగళగిరి ప్రాంత రైతులనుండి భూసమీకరణ పేరిట 33 వేల ఎకరాల భూమిలను గుంజుకొంది. గత 3 సంఒ తమ పాలనాకాలంలో పోలవరం మొదలుకొని రాష్ట్రంలోని వివిధ సీటిపారుల ప్రాజెక్టుల క్రింద మునక ప్రాంతాలుగా పేర్కొని ఆ ప్రాంత రైతులను, ఆదివాసులను, గ్రామిణ పేదలను నిర్మించి ప్రక్రియను సాగిస్తున్నారు. అలాగే వివిధ ఆర్కిటమండల్లు, పోర్టులు, విమానాప్రాయాలు, పార్కులు, జాతీయ, రాష్ట్ర రహదారులు తదితరాల పేరుతో రైతాంగ భూమిలను విభజించారు. అంజించును పేర్కొని వేసారు.

ప్రాజెక్టు మంచి చెడలు ఒక భాగమైతే, ఆ ప్రాజెక్టు ఫలితంగా నిర్మాణితులవుతున్న ప్రజాసీకారికి భూమికి - భూమి, ఇల్లుకు - ఇల్లు, సమగ్ర శాస్త్రియ పునరావాసం ముందుని వ్యాపారులు కొనుగోళ్ళునుండి తప్పుకోవాల్సి వస్తుని. బదావ్యాపార వరం కూటమిగా ఏర్పడి పంటల కొనుగోళ్ళులో పోలీ లేకుండా వ్యాపారి విప్పారుల ప్రాంతాలు ప్రాంతాల ప్రాంతాలను విభజించారు. అంజించును పేర్కొని వేసారు. ఇంజీవెల వంశధార ప్రాజెక్టు నిర్మాణితులకు మద్దతుగా వెళ్లిన వివిధ పార్టీల నాయకులను పోలీసులు ముందుగానే నిర్మించివటం అత్యంత అప్రజాస్టోమికం.</p

వివిధ దేశాలలో ప్రజాందోషనలు

ప్రిట్టన్

జాత్యూహంకార వ్యతిరేక అంతర్జాతీయ దినం సందర్భంగా 2017 మార్చి 18న, 30 వేలమంది నిరసనకురులు లండన్ నగరవీధులలో భారీప్రదర్శన నిర్వహించారు. ప్రిట్టన్, అమెరికాలు అనుసరిస్తున్న వలన విధానాలను వ్యతిరేకిస్తూ వారంతా నినదించారు. బిబిసి కార్యాలయం ఎదురుగా వారంతా నిరసన ప్రదర్శన నిర్వహించటంపేపాటు, పార్లమెంట్ స్క్రూప వరకు ప్రదర్శన కొనసాగించారు. శరణార్థులను అనుమతించాలని, స్యూగతించాలని, శరణార్థుల బహిప్రారణలను ఆపివేయాలని వారంతా డిమాండ్ చేశారు.

భర్తా

2017 మార్చి 29న, మాండలే ప్రాంతంలోని ఐదు చిన్న పట్టణాలనుండి 300 మందికి పైగా రైతులు వచ్చి, సింగారులో ధర్మ నిర్వహించారు. తమ తేటి రైతుయొక్క అరెస్టును ఖండిస్తూ, అతనిని వెంటనే విడుదల చేయాలని, అతనిపై బనాయించిన అక్రమ ఆరోపణలను తొలగించాలని వారు డిమాండ్ చేశారు. తాము గతంలో సాగుచేసుకున్న భూములను సైన్యం జప్పు చేసిందని, ఆ భూములలో సాగుచేయటాన్నే దోషిదీకి పాల్పడ్టట్టుగా ప్రభుత్వం తమమై ఆరోపణలు చేసిందని వారు పేర్కొన్నారు. బఱ్యా సైన్యం 1970లలో జప్పుచేసిన 3వేల ఎకరాల తమ భూములను తిరిగి తమకు అప్పగించాలని ఈ రైతులు డిమాండ్ చేశారు.

అమెరికా

'మార్ట్ ఫర్ స్టేప్స్' పేరిట 2017 ఏప్రిల్ 22న వేలాదిమంది శాస్త్రవేత్తలు అమెరికా దేశవ్యాపితంగా ప్రదర్శనలు నిర్వహించారు. అధ్యక్షుడు డోనాల్డ్ ట్రంప్ శాస్త్ర పరిశోధనలలో విధించిన కోతలను నిరసిస్తూ వీరంతా ఈ ప్రదర్శనల్లో పాల్గొన్నారు. 500లకు పైగా నగరాలు, పట్టణాలలో ఈ ప్రదర్శనలు జరిగాయి. స్యాయార్ట్, చికాగో, మాన్సట్టన్ నగరాలలో భారీ ప్రదర్శనలు నిర్వహించారు.

వెనిజులా

పీంసను ఆపివేయాలని డిమాండ్ చేస్తూ, ఫాశిజాన్ని, పెర్రిజాన్ని వ్యతిరేకిస్తూ పదులవేల సంఖ్యలో మహిళలు దేశరాజధాని కారకాన్ నగరంలో 2017 మే 8న ధర్మ ప్రదర్శన నిర్వహించారు. దేశంలో శాంతిని సాపించాలని వీరంతా డిమాండ్ చేశారు.

పోలాండ్

దేశరాజధాని వార్షిక నగరంలో, 90వేల మందికి పైగా ప్రజాసాంకం, 2017 మే 8న ప్రభుత్వ నియంత్రు విధానాలకు వ్యతిరేకంగా భారీ నిరసన ప్రదర్శన నిర్వహించారు.

హంగరి

యూరోపియన్ యూనియన్ ప్రమాణాల ప్రకారం, మాసవ హక్కులను, స్వేచ్ఛలను కల్పించాలని డిమాండ్ చేస్తూ, 2017 మే 21న బుడాపెస్ట్ నగరంలో వేలాదిమంది ప్రజలు భారీప్రదర్శన నిర్వహించారు. హంగరిలో ప్రాధిక హక్కులు, ప్రజాస్వామ్య పరిస్థితులు దిగజారిపోవటాన్ని వీరంతా తీవ్రంగా నిరసించారు.

అర్జ్యంటేనా

దేశ రాజధాని బుయన్స్ ఎయికెన్లో వేలాదిమంది మహిళలు 2017 జూన్ 4న భారీ ప్రదర్శన నిర్వహించారు. అల్ఫాగ్రేసీయా నగరంలో 46 సంలాప మహిళను అమె భర్త పాత్యగావించాలన్నీ వీరు నిరసించారు. మహిళలపై పీంస, దాడులు పెచ్చుమీరుతున్నాయని, మహిళల స్థితిగతులు నానాటికి దిగజారిపోవటంపట్ల వీరంతా అందోళన వ్యక్తంచేశారు. ప్రతి 18 నిలకు దేశంలో సగుటున ఓ మహిళ హత్యగావించబడుతున్నదన్నారు.

జనవరి 16న ప్రభుత్వ నిధులను దుర్మినియోగంచేసిందనే తప్పుడు ఆరోపణమై అరెస్ట్ చేయబడిన మిలగ్రోలా సాలాను వెంటనే విడుదల చేయాలని వీరు డిమాండ్ చేశారు.

దక్కిణ కొరియా

మూడువేలమందికి పైగా దక్కిణకొరియా దేశ ప్రజాసాంకం రెండు కొరియాల సరిహద్దులలో అమెరికా దేశవ్యాపితంగా ప్రదర్శనలు నిర్వహించారు. మహిళలు జ్ఞానాన్ని కొనసాగించారు. మహిళల స్థితిగతులు నానాటికి దిగజారిపోవటంపట్ల వీరంతా అందోళన వ్యక్తంచేశారు. ప్రతి 18 నిలకు దేశంలో సగుటున ఓ మహిళ హత్యగావించబడుతున్నదన్నారు.

టుర్కు

దేశ రాజధాని జ్ఞానాంబుల్ నగరంలో 2017 జూలై 29న మహిళలు భారీప్రదర్శన, ధర్మ నిర్వహించారు. మహిళల జ్ఞానాంబులు వేపధారణకు అనుమతిస్తే కుపోవటాన్ని వీరంతా వ్యతిరేకిస్తూ సియోల్స్ నిపిటిస్ నిర్వహించారు. ప్రస్తుతంగా ధర్మ ప్రాధిక హక్కులు, ప్రజాస్వామ్య పరిస్థితులు దిగజారిపోవటాన్ని వీరంతా తీవ్రంగా నిరసించారు.

భారతదేశం

ధానే మురికివాడలలో నివసిస్తున్న వేలాదిమంది ప్రజాసాంక 2016 డిసెంబర్ 26న ధానే మున్సిపల్ కార్బోరేషన్ మఘతలార్ భావిపై తీసుకున్న చర్చన వ్యతిరేకిస్తూ రాస్టర్లోకే నిర్వహించారు. ఈ మఘతలార్ భాములలో 35వేలకు పైగా మహిళికివాడల ప్రజాసాంక పున్రూపాలు కేవలం తప్పంగా వీరంతా అందోళన వ్యక్తంచేశారు.

2017 మార్చి 2న గ్యాన్ వీడిట నిరాలైట పెన్సన్ భోగి సంఘర్షమార్చా అధ్యర్థంలో బాధిత మహిళలను మేము భర్త ప్రాధిక హక్కులను ప్రాధికించారు. మేము భయపదం' మా ప్రతిశుటున ద్వారా మేము సఫలమౌతాం' పంటి నినాదాలతో కూడిన ఫ్లకర్టులను వారు ప్రదర్శించారు.

తమిళనాడు రాష్ట్రం-పురుషోత్తమాయిజీల్, నేడువనలలో నిర్వహించారు. భారత వ్యతిరేకిస్తూ వ్యాపితంగా ప్రదర్శనలు నిర్వహించారు. భారత వ్యతిరేకిస్తూ వ్యాపితంగా ప్రదర్శనలు నిర్వహించారు.

గోరక్షకుల పేరుతో సాగిస్తున్న సామూహిక దాడులకు నిరసనగా 'నాట్ ఇన్ మై నేమ్' పేరుతో 2017 జూన్ 28న దేశంలోని అన్ని ప్రధాన సగరాలలోనూ ప్రదర్శనలు, ధర్మాలులు జరిగాయి.

2017 జూలై 11న మధ్యపదేశోలోని 20 గ్రామాలకు చెందిన సర్టార్ సరోవర్ డ్యామ్ ముంపుగ్రామాల వైతులు, తమను గ్రామాలనుండి భాషీచేసి వెళ్ళమన్న ప్రభుత్వ ఆదేశాలను వ్యతిరేకిస్తూ బాధానీవద్ద ధర్మాలు జరిగాయి. గ్రామాలను తాము భాషీ చేయబోమని తెలియజెప్పు వారంతా నిరాపాదిక్క చేశారు.

వివిధ రైతునంస్తల ఆధ్యర్థంలో 'కిసాన్ ముక్కి యాత్ర' మధ్యపదేశ్, మహారాష్ట్ర, గుజరాత్, రాజస్థాన్ రాష్ట్రాలగుండా సాగి, 2017 జూలై 18న న్యూజ్యెల్లోని జంతర్వమంతర్ వద్దకు చేరుకుంది. వివిధ ప్రాంతాలనుండి వచ్చిన రైతులు అక్కడ ధర్మాల చేశారు. రైతుల దుస్థితిని, రైతుల న్యాయమైన దీమాండ్స్ ప్రభుత్వాల నిర్వహిస్తూ పట్టనితిని వీరు వెల్లడిచేశారు. పాలతోనపో రైతులకు పండించిన పంటలకు గిట్టబాటు ధరలు కావాలని వీరు డిమాండ్ చేశారు.

2017 జూలై 19న 'కిసా